

เสาวนีย์ เกิดดวง 2558: การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เพื่อพัฒนาทักษะ
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4: การวิจัยปฏิบัติการ
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ศึกษา) สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา
ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์จรัสวรรณ เกษสิงห์, ปร.ด.
213 หน้า

การวิจัยปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และ 2) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ที่พัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนได้
กลุ่มที่ศึกษาคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 28 คนในการตอบวัตถุประสงค์การวิจัย
ข้อที่ 1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ข้อมูลถูกนำมา
วิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มตามเกณฑ์แบบรูบริกส์ นักเรียนถูกแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ไม่มีทักษะ มีทักษะ
บางส่วน และมีทักษะ จากนั้นใช้ค่าความถี่และร้อยละในแต่ละกลุ่มเพื่อติดตามพัฒนาการการเรียนรู้ของ
นักเรียน ในการตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้บันทึกสะท้อนความคิด
ของครู วิดีทัศน์การสอน และการสัมภาษณ์นักเรียนแบบกลุ่ม จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการ
วิเคราะห์แบบอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่าหลังเรียนเนื้อหาด้วยการสืบเสาะหาความรู้ จำนวนนักเรียนในกลุ่มมีทักษะมี
เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในทักษะ 1) การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ 2) ทักษะการทดลอง และ 3) ทักษะ
การสังเกต นอกจากนี้ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นเทคนิคการสอนที่หลายเทคนิคในการจัดการเรียนรู้
แบบสืบเสาะหาความรู้ที่อาจพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนได้โดยเทคนิค
เหล่านี้ คือ ตัวอย่างเช่น 1) การใช้สื่อการสอนที่เป็นรูปธรรมร่วมกับคำถามนำอภิปราย 2) การใช้
กิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 3) การใช้ยุทธวิธีที่หลากหลาย
เพื่อสนับสนุนทักษะการนำเสนองานของนักเรียนและ 4) การใช้สถานการณ์ใหม่ที่ช่วยให้นักเรียน
ได้ปรับใช้ทักษะกระบวนการที่เรียนไป

